

Nemški pinč (Deutscher Pinscher)

Dinamičen družinski Nemec na pragu izumrtja

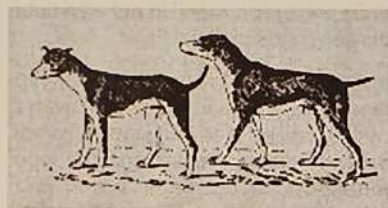
Zelo redek, pred kratkim na pragu izumrtja, je nemški pinč zelo zanimiv družinski pes. Zaradi svojega zdravja in kratke svetleče dlake, ki je lahko črna z rjavimi ožigi ali rjavo rdeča, je precej enostaven za nego. Je nepodkupljiv in odlično brani svoje družinske člane, stanovanje ali hišo in dvorišče. Ne velik in ne majhen s plečno višino 45-50 cm se z lahkoto vriva med otroke in počitniško prtljago. Rad je v družbi in se nam takoj pridruži, ko zapuščamo dom. Je zvest, predan in zanesljiv spremljevalec. Hiter pogled nanj lahko spomni na dobermana, a ni njegova pomanjšana različica. Obe pasmi sodita v družino pinčev, a se je njuna vzreja že davno ločila. Najbolj razširjeni so pritlikavi pinči, ki so sicer bolj temperamentni in glasni. Vzrejno so povezani s šnavcerji, s katerimi si delijo močno, mišičasto postavo.

Zgodovina pasme

Nemški pinč, tako kot šnavcer, spada med najstarejše pasme v Evropi. Domneva se, da je direkten potomec psov čuvajev kamnitih naselij iz časa 3000 let pred našim štetjem. Pojavlja se na upodobitvah vse iz srednjega veka in renesanse. Ni popolnoma pojasnjeno, od kod izvira pasma. Najpogostejše najdemo zapis, da nemški pinč izvira iz južne Nemčije in sicer iz nemške dežele Württemberg. Razlagajo, da so bili ti srednje veliki psi najverjetneje vzrejeni iz zgodnjih evropskih pastirskih in skrbniških pasem. Prvotno je bila ena pasma pinčev z dvema različicama dlake in so se delili na ostrodlake pinče in gladkodlake pinče. Pinč je bil ena od temeljnih pasem pri izvoru dobermanskega in malega pinča.

Prvič je na kratko predstavil gladkodlakega pinča kot pasmo v sliki in besedi Theodor Götz leta 1834. Že leta 1835 je H.G. Reichenbach (2) podrobneje zapisal: 'Kljub vitkosti je pinč močne postave, stalno veselega temperamenta, vedno v gibanju. Ljubi toploto in morda se ravno zato rad zadržuje v konjskih hlevih. Tako kot jazbečar ima prirojeno nagnjenost k lovu. Kljub zadrževanju v hišah, se zvečer rad zadovolji s preganjanjem podgan po dvoriščih ali gre na vrt v zasedo na krte.' V zgodovini te pasme je večkrat poudarjeno, da je imel pinč na kmetijah nalogo ubijanja podgan in drugih zajedavcev. V hlevih, v skladiščih sena, slame, žita in druge krme so bile vedno podgane in miši, ki so bile izziv za vsakega pinča. Pinč je to nalogo opravljal z neverjetno hitrostjo in okretnostjo. To ima v genih.

Leta 1880 je izšla Nemška knjiga (2) o pasmah psov (Deutsche

Gladkodlaki pinč po Dr. Reichenbachu, 1835 (povzeto po Werner Jung, Der Deutsche Mittelschlag-Pinscher, 1972)

Hundestammbuch), v kateri so bile prvič zapisane pasemske značilnosti pinča. Navedene barve so bile sijoča črna z rumeno rjavimi oznakami, manj cenjena je temno rjava barva z rumenimi oznakami, še manj pa enobarvna rumena ali rumeno rdeča barva.

Proučevalec pasem Richard Strebel (2) je povedal, da bi marsikdo nemškega pinča rad izenačil z angleškim terierjem. Zato je v knjigi 'Nemški psi' (1905)

opisal njegove značilnosti in navedel, da so že leta 1880 kratkodlakega pinča razstavljali glede na značilnosti, opisane v nemški rodovni knjigi: 'V vsakem primeru se naš kratkodlaki pinč dovolj jasno razlikuje od 'Black-and-tan' ali manchester terierja in je vzrejan dovolj enotno, da sodi med nemške pasme', je zapisal. Strebelov standard, ki ga je sestavil, se je do danes močno spremenil.

Leta 1895 je bil ustanovljen prvi Nemški klub pinčev, ki se danes imenuje Pinscher – Schnauzer Klub 1895 in je še vedno krojni klub za pinče in šnavcerje. V njem so skrbeli tako za ostrodlakega pinča, ki so ga 1917 leta poimenovali 'šnavcer', kot za gladkodlakega nemškega pinča, ki ostaja 'pinč'. Šnavcerje in pinče je bilo možno najti v istem leglu vse do 20. stoletja. V tem času so se tudi miniaturni pinči ločili od svojih večjih predstavnikov vrste.

Spomladi leta 1925 je nemški klub za pinče in šnavcerje dobil prvo rodovno knjigo (2). Vpisanih 185 pinčev je pomenilo osnovni vzrejni material. To so bili po velikosti in značilnostih selekcionirani psi različnih, takrat za pinče še dopuščenih barv: dvobarvni – črni z rdečerrjavimi do mahagonijevimi oznakami, enobarvi – rdečerrjavi, srnje rjavi (Rehpinscher), poper sol barve, srebrni (Silberpinscher), črni, bronasto rjavi, modro sivi in drugih tonov. Bele oznake niso bile nikoli dovoljene. Večina vzrejne osnove srednjih pinčev je bila črnih z rdečimi ožigi.

Kratkodlaki pinč je postajal vse manj popularen. Zaradi industrializacije je

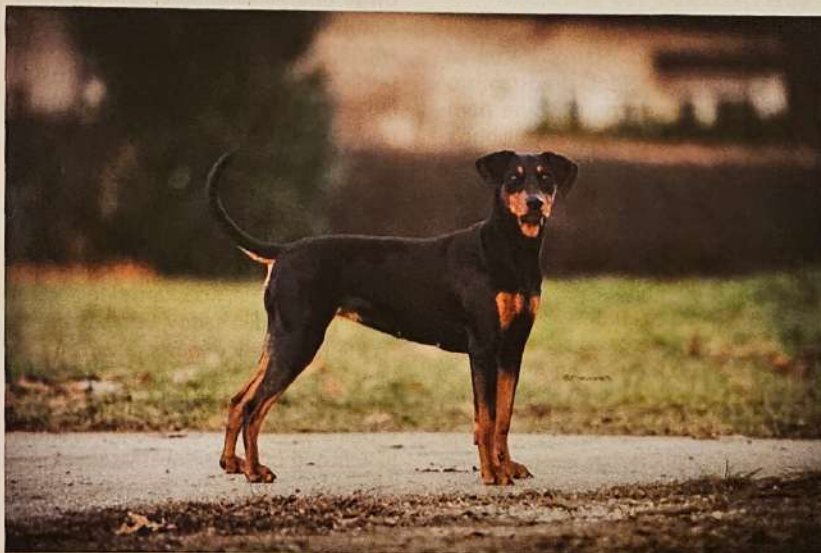

Foto: Dora Levstek

REDKA PASMA

zgubil svoj prvotni namen. Kočij, ki jih je pazil in ščitil pred glodavci, je bilo vse manj, konjske vprege so se umikale avtomobilom. Odlične lastnosti pinča, po katerih je verjetno tudi dobil ime, saj ime 'pinč', ki v stari nemščini pomeni 'tisti, ki grize', v angleščini 'to pinch' pomeni 'priščipniti' ali 'zgrabiti', kažejo na njegove sposobnosti spretnih tačk, ki so hitro in spretno lovile hrano. Kot podganar se je sam prehranjeval, bil samostojen in zelo priljubljen. A je izgubil svoj namen, svojo službo. In tako je postal nemški pinč vse redkejša pasma.

Po drugi svetovni vojni je pasmi že grozilo izumrtje. Več let ni bilo nobenega legla. Rešitelj je bil Werner Jung, ki se je zavzel za oživitve pasme. V zgodovino se ni želel zapisati kot vodja takratne vzreje, pod katerim bi pasma izumrla. Da bi rešil nemškega pinča, se je odpovedal svojim 'ljubim velikanom', vzreji velikega šnavcerja in s petimi psi začel z vzrejo na novo. Ena od njih je bila psička 'Kitti vom Bodestrand', skotena 22.5.1955, edina psička nemškega pinča. Tu je bila tudi prevelika samica pritlikavega pinča 'Jutta/Jung', skotena 1956, in trije preveliki samci pritlikavih pinčev - 'Illo Fischer', 'Fürst Jung' in 'Onzo Illgen'. Njegova psarna se je imenovala 'Von der Birenheide'.

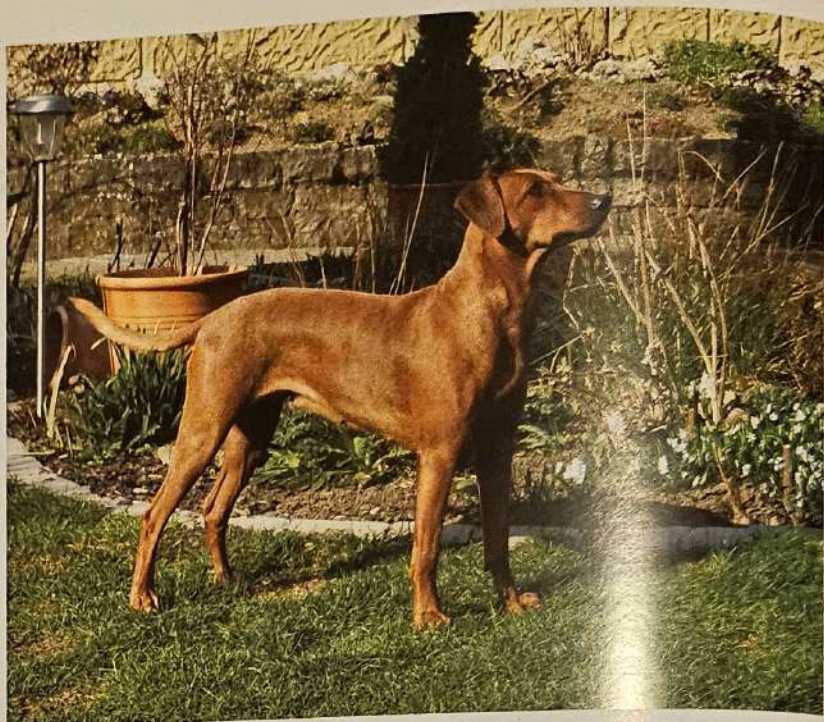
Jutta, črna psička z rjavimi ožigi z leta 1958

Napisal je uspešno knjigo 'Nemški srednji pinč', ki je bila takoj razprodana. Takrat so bili pinči s kupiranimi uhlji in repi. Jung si je prizadeval za priznanje različnih barv, vendar v svojih prizadevanjih ni uspel, čeprav so bili predvsem modri pinči z rumenimi oznakami v Franciji zelo priljubljeni.

Štirje vpisi v rodovni knjigi iz leta 1958 (Kitti v. Bodestrand, Harro, Hanni in Herzi v.d. Birkenheide) predstavljajo vzrejo osnovo celotne povojne nemške vzreje pinčev. Pasma si je ponovno pridobila naklonjenost ljubiteljev in vzrediteljev in dosegla v 60 letih višek v kvaliteti.

Med veljavnimi FCI standardi je še vedno deponiran standard za harlekin pinča, čeprav so psi te barve že davno izumrli. Dr. Hans Raeber, veljavni švicarski kinolog, je v 60 letih poskušal z rekonstrukcijo črnega srednjega pinča, vendar se poizkus ni obnesel.

V 70-ih letih veliko število srednjih nemških pinčev celo na skandinavskih razstavah ni bilo nikakršna redkost. Danes pa je priljubljenost pasme pred novo

preizkušnjo – po prepovedi prirezovanja uhljev in repa se je videz srednjega pinča precej spremenil in nekateri ljubitelji so vzrejo opustili.

Kupiranje ušes in repa je ostalo dovoljeno še v Ameriki in Kanadi, državah z močno vzrejo, kjer ima pasma zaradi svojih prednosti družinskega psa lepo prihodnost.

Nemški pinč danes

V Evropi velja danes nemški pinč za redko pasmo. V letih 1998 do 2003 je bilo skotenih samo 160 do 220 mladičev na leto (3). V letu 2003 je nemški pinč pristal na listi ogroženih vrst živali. Pasma je še vedno na rdeči listi tveganja za izumrtje pasme (5).

Nemški pinči imajo v Nemčiji približno 70 legel na leto, od katerih je približno 80% črnih z rdečimi ožigi in 20% enobarvnih rdečih. Sedanja generacija vzrediteljev dela vse, da bi se izognili izumrtju pasme.

Da je nemški pinč redka pasma dokazuje tudi to, da v Sloveniji trenutno ni znanega vzreditelja te pasme. To mi je predstavilo velik izziv, da slovenskim ljubiteljem psov približam to pasmo. Z nemškimi pinči sem se nekajkrat srečala na dopustu, kjer mi je predstavnik te pasme vedno znova padel v oči. Predvsem zaradi svoje dinamične narave in ravno prave velikosti za potovanja. Bolj kot sem raziskovala pasmo, bolj zanimala se mi je zdelo. Ko iskanje legla v Sloveniji ni obrodilo sadov, sem se obrnila na Kljub ljubiteljev šnavcerjev in pinčev Slovenije, kjer so mi svetovali, naj poiščem kontakte z lastniki preko klubov v tujini, predvsem v Avstriji in Nemčiji. Veliko je bilo dopisovanja, klicev, primerjanja rodovnikov in psarn. Nazadnje sem novembra 2022 odpotovala v severno Nemčijo. Domov sem se vrnila

z zelo perspektivno psičko Queen of Roses vom Sylbachtal. Postala je nova članica naše družine. Hitro je rasla in se lepo razvijala. Začela sva obiskovati Pasjo šolo Mumlek, kjer sem dobila še dodatna znanja in nasvete o vzgoji in šolanju psov. Pod burnim očesom kinologa Mumlek Jožeta se je začela pripravljati na razstave. Pripravo na razstave organizira tudi naš klub ljubiteljev šnavcerjev in pinčev, kjer se dobijo številne koristne informacije. V letu 2023 sva se začeli udeleževati CAC in CACIB razstav. Tako je najprej postala Puppy Club Winner 2023, nato pa osvojila šampionat mladih Slovenije, šampionat mladih Hrvaške, šampionat mladih Bosne, šampionat mladih Federacije Bosne, šampionat mladih Avstrije in mednarodni šampionat mladih. V letu 2024 načrtuje več razstav in upava na osvojitve novih šampionatov. Moj cilj je, da bi se lepo razvila. Po vzrejnem pregledu, za katerega mora biti ustrezno pripravljena in opraviti številne preglede, načrtujem v letu 2024 leglo. S tem bi prispevala k obuditvi te čudovite pasme tudi na slovenskih tleh. Trenutno urejam tudi vse potrebno za odprtje psarne nemških pinčev v Sloveniji.

Značaj

Je temperamenten in oster pes. Ima pozoren in samozavesten značaj, ki se kaže tudi z veseljem do igre. Je prijazen in ljubeč. Rad se igra z ljudmi, tudi z otroki. Otroci morajo ravnati s pinčem vedno prijazno, saj je to najboljši pogoj za otroku prijaznega psa. Je zvest in pogumen, vendar ni pretepač. Je inteligen ten pes, dovzeten za šolanje. Uporablja se tudi za pomoč ranljivim skupinam ljudi. Je dober čuvaj, ki brani dom in družino. Zmerno laja in ni bevškač. Je vzdržljiv in značilno trdnega zdravja. Je mišičast, eleganten in vpadljiv pes, ki pritegne pozornost. Živi lahko tako v

hiši kot v stanovanju, kjer je miren pes. Ker le redko laja, lahko živi v strnjem naselju, bloku. Gre za aktivnega psa, ki lahko svojo igrivost sprošča tudi skozi šport. Zato je primeren za ljudi, ki se radi veliko gibajo.

- Je idealen kot družinski pes, če se držite določenih zahtev (3):
- Nemškega pinča mora vzljubiti vsak družinski član.
- Vsak dan potrebuje daljši človeški stik.
- Ni primerno, če je velikokrat dalj časa sam, izključen iz družinskega življenja, zaprt v enem prostoru v stanovanju.
- Ni pes za živčne ali nemirne ljudi.
- Nemški pinč ne pozabi zlahka žalitve.
- Ima izrazito osebnost, zato mu morate dati določeno mero svobode.
- Lahko je dober igralec in manipulator.
- Zunaj hiše je zelo živahen pes in potrebuje veliko gibanja.
- Navdušen je nad plenom in ni izgubil svojega lovskega nagona.

Telesne značilnosti

Njegova plečna višina pri obeh spolih je 45-50 cm in teža 14 do 20 kg. To pomeni, da se zlahka prilagaja vsakega avtomobilu. S svojo težo je obvladljiv tudi manj močnim, npr. starejšim ljudem. Ima kvadratno telesno gradnjo, kar pomeni, da sta višina telesa in dolžina približno enaka. Samozavesten značaj se kaže v zelo ponosni in elegantni drži. Njegova moč se kaže tudi z mišičastim telesom, ki še posebno pride do izraza v živahnem gibanju. Nemški pinč je kasač, njegov hrbet je med gibanjem čvrst in miren.

Dlake je zelo kratka, svetleča, tesno priležna in enostavna za nego. Potrebno jo je samo obrisati in se že sveti. Pojavlja se v dveh barvah. Pogostejše (približno 80%) je črn z jasno omejenimi rjavimi ožigi nad očmi, na prsih, po gobcu, nogah ter zadku, redkeje so enobarvni rdečkasto rjave barve. Linije profila močne in podolgovate glave potekajo paralelno. Čelo je plosko. Ličnice so zmerne, stop jasno nakazan, vendar ne preizrazit. Globok gobec ima obliko topega klina. Gobovje škarjastega ugriza mora biti popolno. Smrček je črn pri obeh barvah dlake. Ustnice so prav tako črne, gladke in čvrste. Pinč ima visoko nastavljena, spuščena uhlja V-oblike, ki se od leta 1987 po nemškem zakonu o zaščiti živali ne smejo več kupirati in visita plosko na ličih. Robovi uhljev so zelo tanki, zato pri sicer zelo zdravem psu lahko hitro pride do poškodb. Zaželene so temne srednje velike oči ovalne oblike.

Vrat je močan, vendar ne kratek in ne debel, brez podgrline. Prsa psa so precej široka, rebra ploska, prsna globina sega do komolcev, predprsje je izraženo. Trebuh pritegnjen, razdalja med zadnjim rebrom in kolkom kratka, zato je stoja psa zaprta. Močan hrbet je kratak; linija hrbta od vihra proti rahlo zakroženemu križcu rahlo pada. Rep se ne kupira več. Tako visoko nastavljen rep nosijo rahlo navzgor, v obliki sablje ali srpa. Nепrerezan rep je nošen prirodno, lahko spuščeno, sabljasto. Rep, zavrt nad hrbet, je močno nezaželen. Prednji nogi sta ravni, komolca priležna ob telo, ramenski obroč dobro omišičen. Stegna so prečno postavljena, močno mišičasta, skočni sklep dobro okoten. Šape so kratke, mačje.

Vzgoja

Zaupanje in doslednost sta stebra vzgoje, ki se morata izvajati vse od trenutka, ko prevzamete lastništvo kužka.

Nemški pinč potrebuje jasna 'življenjska pravila', ki jih določi vodja tropa in se jih morajo držati vsi člani tropa, tako psi kot ljudje. Takrat pes ve, kako potekajo stvari, ima zaupanje, se počuti varnega in je popolnoma zadovoljen s svojo vlogo. Če manjka trden in dosleden, a ljubeč odnos, bo nemški pinč želel prevzeti vodstvo.

Torej potrebuje vzgojo samozavestnega lastnika, kar še bolj velja za samce kot za samice. Uporabljajte pohvalo in majhne nagrade. Šolanje s pritiskom pri pinču ne deluje. Huda beseda je običajno že dovolj velika kazen. Veliko se pogovarjajte s psom – po tonu vašega glasu bo vedel, kaj želite od njega.

Dajte mu mir, ko se umakne. Na to vedenje naj bodo pozorni tudi otroci. Nemški pinč potrebuje intenzivno pozornost. To vključuje veliko božanja in nežnosti. Ko pa se navadi, zlahka ostane nekaj ur sam.

Mladički ne zvečijo pohištva, če imajo človeško družbo in nekaj za žvečiti (primerne igače, kosti, bivolje kože itd.). Če je možno, omogočite mlademu nemškemu pinču stik z drugimi psi, najraje odraslimi, stabilnimi psi, po možnosti v prosti igri brez povodca. Je zelo primeren za učenje poslušnosti, za rekreativne športe, agility, in sledenje.

Nega in zdravje

Zaradi svoje kratke sijoče dlake je zelo enostaven za nego. Tudi v slabem vremenu se ga oprime le malo umazanje. Takrat je potrebno, da ga le obrišete z vlažno krpo in je že pripravljen za čisto stanovanje. Dlaka mu le malo odpada. Je primeren tudi za začetnike, ki imajo smisel za psa.

Nemški pinči veljajo za staro nemško pasmo, ki ni podvržena boleznim. Z vzrejo pogojene dedne bolezni so našemu pinču prihranjene. Tako

večinoma potrebuje veterinarja le za obvezna (proti steklini) in priporočena cepljenja.

Rastejo približno 8 mesecev. Psičke so fizično zrele pri približno letu in pol, samci pa pri treh letih. Povprečna življenjska doba je 12-14 let.

Nemški pinč je zaradi svoje velikosti in kratke dlake zelo primeren za družinskega psa, čuvaja in spremljevalca. S svojim temperamentnim značajem je idealen športni partner, primeren za različne pasje športe in zelo dober partner za aktivno preživljanje prostega časa. Je pozoren družinski pes, čuvaj in spremljevalec. Zaradi svoje srednje velikosti in kratke dlake je primeren za bivanje v stanovanju. Njegov nagon po gibanju z lahkoto prepriča lastnike, da se z njim radi sprehajajo, ukvarjajo s športom ali igrajo. Ob aktivnem vodniku z dobrim občutkom za pse je tako primeren tudi za začetnike.

Vzreja

Da se pasma ohrani zdrava, za vzrejo matični klub PSK:

- zahteva slikanje kolkov in priporoča slikanje komolcev,
- zahteva dilute genetski test,
- zahteva genetski test za von Willebrand-ovo bolezen (VWD) (hemofilija) in
- priporoča testiranje za očesne bolezni (barvna slepota),
- priporoča testiranje za degenerativno mielopatijo (DM).

OSEBNA IZKAZNICA (4)

Pasmo zastopa v VDH: Pinscher Schnauzer Klub 1895 e.V.
<http://www.psk-pinscher-schnauzer.de>
 V Sloveniji pa Kljub ljubiteljev šnavcerjev in pinčev Slovenije
<http://www.klsps.si>

VIRI

- (1) Germanpinscher.org/breed-history/ (28.12.2023)
- (2) <http://www.klsps.si/nemski-srednji-pinč/>
- (3) <https://www.robinienhof.de/historisches.html>
- (4) <https://psk-projekt.jimdo.com/unsere-rassen/deutscher-pinscher/>
- (5) <https://www.g-e-h.de/rote-liste-menu/rote-liste>